

ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏԱՄԱՐ ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՈՒՈՐ ՁԵՎԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ
ՄԱՍԻՆ ԿՈՆՎԵՆՏԻԱՅԻ ԿԱՄԸՆՏԻՐ
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն Արձանագրության Մասնակից պետությունները,

Նշելով, որ Միավորված ազգերի կազմակերպության Կանոնադրությունը վերահաստատում է հավատարմությունը մարդու հիմնարար իրավունքների, մարդու արժանապատվության եւ պատվի ու տղամարդկանց եւ կանանց իրավահավասարության նկատմամբ,

Նշելով, որ Մարդու իրավունքների համընդհանուր Յոթերորդի 217 Ա (III) Բանաձեռը հռչակում է, որ բոլոր մարդիկ ծնվում են ազատ եւ հավասար իրենց արժանապատվությամբ եւ իրավունքներով, եւ որ յուրաքանչյուր ոք օժտված է Յոթերորդի ամրագրված իրավունքներով ու ազատություններով՝ առանց որեւէ տարբերակման, այդ թվում՝ նաեւ հիմնված սեռի վրա,

վկայակոչելով, որ Մարդու իրավունքների 2200 Ա (XXI) Բանաձեռի վերաբերյալ միջազգային դաշնագրերը, հավելվածը եւ միջազգային այլ փաստաթղթերն արգելում են խտրականությունը՝ հիմնված սեռի վրա,

վկայակոչելով նաեւ Կանանց նկատմամբ խտրականության բոլոր ձեւերի վերացման մասին կոնվենցիան (Կոնվենցիա), որում Մասնակից պետությունները դատապարտում են կանանց նկատմամբ խտրականությունը իր բոլոր ձեւերով եւ համաձայնում են բոլոր համապատասխան միջոցներով եւ առանց հետաձգման հետամուտ լինել կանանց նկատմամբ

խտրականության վերացման քաղաքականությանը,

վերահաստատելով իրենց վճռականությունը՝ ապահովել կանանց կողմից մարդու բոլոր իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների լիարժեք եւ հավասար ապահովումը եւ արդյունավետ քայլեր ձեռնարկել այդ իրավունքների եւ ազատությունների ոտնահարման կանխարգելման ուղղությամբ,

համաձայնեցին ներքոհիշյալի վերաբերյալ.

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 1

Սույն Արձանագրության Մասնակից պետությունը (Մասնակից պետություն) ընդունում է Կանանց նկատմամբ խտրականության վերացման կոմիտեի (Կոմիտեի)՝ 2-րդ հոդվածի համաձայն ներկայացված հաղորդագրություններն ընդունելու եւ քննարկելու իրավասությունը:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 2

Հաղորդագրությունները կարող են ներկայացվել Մասնակից պետության իրավագրության ներքո գտնվող անհատների կամ անհատների խմբերի կողմից կամ նրանց անունից, ովքեր պնդում են Մասնակից պետության կողմից՝ Կոնվենցիայում նշված իրենց իրավունքների ոտնահարման մասին: Երբ հաղորդագրությունը ներկայացվում է անհատների կամ անհատների խմբերի անունից, այն ուղեկցվում է այդ անձանց համաձայնությամբ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հեղինակը կարող է հիմնավորել առանց իրենց համաձայնության իրենց անունից կատարվող գործողությունները:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 3

Հաղորդագրությունները ներկայացվում են գրավոր եւ չպետք է լինեն անանուն: Կոմիտեն չի ընդունում որեւէ հաղորդագրություն, եթե այն վերաբերում է սույն Արձանագրության մասնակից չհանդիսացող՝ Կոնվենցիայի Մասնակից պետության:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 4

1. Կոմիտեն չի քննարկում հաղորդագրությունը, քանի դեռ չի համոզվում, որ սպառվել են ներպետական բոլոր միջոցները՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ միջոցների կիրառումը ոչ խելամիտ կերպով ձգձգվում է, կամ եթե դրանց կիրառումը ակնհայտորեն չի հանգեցնում արդյունավետ լուծման:

2. Կոմիտեն անընդունելի է հայտարարում հաղորդագրությունը, եթե.

ա) նույն գործն արդեն քննվել է Կոմիտեի կողմից, կամ եթե այն քննվում կամ արդեն քննվել է միջազգային հետաքննչական կամ կարգավորման այլ ընթացակարգով.

բ) այն անհամատեղելի է Կոնվենցիայի դրույթների հետ.

գ) այն ակնհայտորեն թերի է կամ բավարար հիմնավորված չէ.

դ) այն հաղորդագրություն ներկայացնելու իրավունքի չարաշահում է.

ե) հաղորդագրության հիմք հանդիսացող փաստերը տեղի են ունեցել սույն Արձանագրության՝ շահագրգիռ Մասնակից պետության համար ուժի մեջ մտնելուց առաջ՝ բացառությամբ, եթե տվյալ փաստերը շարունակել են գրանցվել վերոհիշյալ պահից հետո:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 5

1. Հաղորդագրությունը ստանալուց հետո՝ ցանկացած պահի, եւ մինչեւ գործի բովանդակության վերաբերյալ որոշում կայացնելը Կոմիտեն կարող է շահագրգիռ Մասնակից պետությունից պահանջել քննարկելու բողոքի ապահովման ժամանակավոր միջոցներ կիրառելու մասին դիմումը, որոնք անհրաժեշտ կարող են լինել ենթադրվող խախտման զոհին կամ զոհերին անհատուցելի վնասի պատճառումը կանխելու համար:

2. Եթե Կոմիտեն իրականացնում է սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված իր իրավասությունը, ապա դրանից չի բխում, թե նա որոշում է կայացրել գործի ընդունելի լինելու կամ բովանդակության վերաբերյալ:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 6

1. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կոմիտեն անընդունելի է համարում՝ առանց վկայակոչելու շահագրգիռ Մասնակից պետությանը եւ պայմանով, որ անհատը կամ անհատները տվել են իրենց համաձայնությունը՝ իրենց ինքնությունը Մասնակից պետությանը բացահայտելու համար, Կոմիտեն գաղտնի կերպով Մասնակից պետության ուշադրությանն է ներկայացնում սույն Արձանագրության համաձայն իրեն ուղարկված ցանկացած հաղորդագրություն:

2. Վեց ամսվա ընթացքում ստացող Մասնակից պետությունը գրավոր բացատրություններ կամ հայտարարություններ է ներկայացնում Կոմիտեին՝ պարզաբանելով խնդիրը եւ այդ Մասնակից պետության կողմից դրան տրված լուծումները, եթե այդպիսիք եղել են:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 7

1. Կոմիտեն սույն Արձանագրության համաձայն ստացված հաղորդագրությունը քննության է առնում անհատների կամ անհատների խմբերի կողմից կամ նրանց անունից եւ շահագրգիռ Մասնակից պետության կողմից տրամադրված տեղեկությունների լույսի ներքո՝ պայմանով, որ այդ տեղեկությունները փոխանցված են երկու կողմերին:

2. Սույն Արձանագրության համաձայն ստացված հաղորդագրությունները քննելիս Կոմիտեն անցկացնում է փակ նիստեր:

3. Հաղորդագրությունը քննելուց հետո Կոմիտեն շահագրգիռ կողմերին է ուղարկում հաղորդագրության վերաբերյալ իր տեսակետները առաջարկությունների հետ միասին, եթե այդպիսիք կան:

4. Մասնակից պետությունը պատշաճ կերպով ուսումնասիրում է Կոմիտեի տեսակետները եւ, առկայության դեպքում, առաջարկությունները եւ վեց ամսվա ընթացքում Կոմիտեին է ուղարկում գրավոր պատասխան՝ ներառյալ Կոմիտեի տեսակետների եւ առաջարկությունների լույսի ներքո ձեռնարկված ցանկացած

գործողության վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

5. Կոմիտեն կարող է Մասնակից պետությանը առաջարկել լրացուցիչ տեղեկություն տրամադրել Կոմիտեի տեսակետներին եւ, եթե այդպիսիք առկա են, առաջարկություններին ի պատասխան ձեռնարկված ցանկացած միջոցի մասին, այդ թվում՝ նաեւ, եթե Կոմիտեն նպատակահարմար է գտնում, այդ մասին նշել Մասնակից պետության կողմից Կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածի համաձայն տրամադրվող հետագա հաշվետվություններում:

ՀՈՂՎԱԾ 8

1. Եթե Կոմիտեն հավաստի տեղեկատվություն է ստանում Մասնակից պետության կողմից Կոնվենցիայում ամրագրված իրավունքների լուրջ եւ պարբերական խախտումների մասին, Կոմիտեն առաջարկում է Մասնակից պետությանը համագործակցել տեղեկատվությունը քննելու ուղղությամբ եւ այդ նպատակով ներկայացնել համապատասխան տեղեկությունների վերաբերյալ դիտարկումներ:

2. Հաշվի առնելով գործի վերաբերյալ տվյալ Մասնակից պետության կողմից ներկայացված ցանկացած դիտարկումը, ինչպես նաեւ այդ առնչությամբ տրամադրված այլ հավաստի տեղեկատվությունը, Կոմիտեն կարող է իր մեկ կամ ավելի անդամներին հանձնարարել անցկացնել հետաքննություն եւ հրատապ գեկույց ներկայացնել Կոմիտեին: Հիմնավորված լինելու եւ Մասնակից պետության համաձայնության դեպքում այդ հետաքննությունը կարող է ներառել նաեւ այդ պետության տարածք այցելությունը:

3. Հետաքննության արդյունքները քննելուց հետո Կոմիտեն այդ արդյունքները մեկնաբանությունների եւ առաջարկությունների հետ միասին փոխանցում է շահագրգիռ Մասնակից պետությանը:

4. Շահագրգիռ Մասնակից պետությունը Կոմիտեի կողմից փոխանցված արդյունքները, մեկնաբանությունները եւ առաջարկությունները ստանալուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, իր դիտարկումներն է ներկայացնում Կոմիտեին:

5. Այսպիսի հետաքննությունն անցկացվում է գաղտնի, եւ ընթացակարգերի բոլոր փուլերում ապահովվում է շահագրգիռ Մասնակից պետության համագործակցությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 9

1. Կոմիտեն կարող է շահագրգիռ Մասնակից պետությանը առաջարկել Կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածի համաձայն ներկայացվող իր հաշվետվությունում ընդգրկել Արձանագրության 8-րդ հոդվածի համաձայն անցկացված հետաքննությունների արդյունքներին ի պատասխան ձեռնարկված ցանկացած միջոցառման մանրամասները:

2. Անհրաժեշտության դեպքում Կոմիտեն կարող է 8-րդ հոդվածի 4-րդ կետում նշված վեցամսյա ժամկետի ավարտից հետո շահագրգիռ Մասնակից պետությանն առաջարկել տեղեկացնել այն միջոցառումների մասին, որոնք ձեռնարկվել են՝ ի պատասխան այդպիսի հետաքննության:

ՀՈՂՎԱԾ 10

1. Ցանկացած Մասնակից պետություն կարող է սույն Արձանագրությունը ստորագրելու կամ վավերացնելու կամ դրան միանալու ժամանակ հայտարարել, որ ինքը չի ճանաչում 8-րդ եւ 9-րդ հոդվածներով նախատեսված՝ Կոմիտեի իրավասությունները:

2. Ցանկացած Մասնակից պետություն, որը հայտարարություն է արել սույն հոդվածի 1-ին կետի համաձայն, կարող է ցանկացած ժամանակ հետ վերցնել այդ հայտարարությունը՝ այդ մասին ծանուցելով Գլխավոր քարտուղարին:

ՀՈՂՎԱԾ 11

Մասնակից պետությունը ձեռնարկում է բոլոր համապատասխան քայլերը, որպեսզի

երաշխավորի, որ իր իրավասության ներքո գտնվող ոչ մի անձ չենթարկվի վատ վերաբերմունքի կամ ահաբեկման՝ սույն Արձանագրության համաձայն հաղորդագրություն ուղարկելու պատճառով:

ՀՈՂՎԱԾ 12

Կոնվենցիայի 21-րդ հոդվածով նախատեսված իր տարեկան հաշվետվությունում Կոմիտեն ներառում է սույն Արձանագրությամբ նախատեսված իր գործունեության մասին ամփոփ տեղեկություններ:

ՀՈՂՎԱԾ 13

Յուրաքանչյուր Մասնակից պետություն հանրությանը ծանոթացնում է և հասարակական հնչեղություն է տալիս Կոնվենցիային ու սույն Արձանագրությանը և դյուրացնում է Կոմիտեի տեսակետների և առաջարկությունների մատչելիությունը, մասնավորապես, այդ Մասնակից պետությանը վերաբերող հարցերում:

ՀՈՂՎԱԾ 14

Կոմիտեն մշակում է սեփական ընթացակարգային կանոնները, որոնք կիրառվելու են Արձանագրությամբ նախատեսված իր գործառույթները իրականացնելիս:

ՀՈՂՎԱԾ 15

1. Սույն Արձանագրությունը ստորագրման համար բաց է Կոնվենցիան ստորագրած, վավերացրած կամ դրան միացած ցանկացած պետության համար:
2. Սույն Արձանագրությունը ենթակա է վավերացման ցանկացած պետության կողմից, որը վավերացրել է Կոնվենցիան կամ միացել է դրան: Վավերագրերն ի պահ են հանձնվում Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին:
3. Սույն Արձանագրությունը միանալու համար բաց է Կոնվենցիան վավերացրած կամ դրան միացած ցանկացած պետության համար:
4. Միանալն իրականացվում է միանալու վերաբերյալ փաստաթուղթը Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին ի պահ հանձնելու միջոցով:

ՀՈՂՎԱԾ 16

1. Սույն Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին տասներորդ վավերագիրը կամ միանալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելուց երեք ամիս հետո:
2. Ցանկացած պետության համար, որը վավերացրել է սույն Արձանագրությունը կամ միացել է դրան ուժի մեջ մտնելուց հետո, սույն Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում տվյալ պետության կողմից դրա վավերագիրը կամ միանալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնվելու պահից երեք ամիս հետո:

ՀՈՂՎԱԾ 17

Սույն Արձանագրությանը որեւէ վերապահում չի թույլատրվում:

ՀՈՂՎԱԾ 18

1. Յուրաքանչյուր Մասնակից պետություն կարող է ուղղումներ առաջարկել սույն Արձանագրության մեջ եւ դրանք ուղարկել Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին: Այնուհետեւ Գլխավոր քարտուղարը ցանկացած առաջարկված ուղղում փոխանցում է Մասնակից պետություններին՝ խնդրելով իրեն ծանուցել:

առաջարկված ուղղումների քննարկման եւ դրանց վերաբերյալ քվեարկելու համար Մասնակից պետությունների խորհրդաժողով հրավիրելու իրենց հավանության մասին: Եթե Մասնակից պետությունների առնվազն մեկ երրորդը հավանություն է տալիս այդպիսի խորհրդաժողով հրավիրելու առաջարկին, Գլխավոր քարտուղարը հրավիրում է խորհրդաժողով Միավորված ազգերի կազմակերպության հովանու ներքո:

Խորհրդաժողովին

ներկա եւ քվեարկող Մասնակից պետությունների մեծամասնությամբ ընդունված ուղղումն ուղարկվում է Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր վեհաժողովի հաստատմանը:

2. Ուղղումներն ուժի մեջ են մտնում Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր վեհաժողովի կողմից հաստատվելուց եւ սույն Արձանագրության Մասնակից պետությունների երկու երրորդ մեծամասնության կողմից ներպետական սահմանադրական ընթացակարգով ընդունվելուց հետո:

3. Ուղղումների ուժի մեջ մտնելուց հետո դրանք պարտադիր են այն Մասնակից պետությունների համար, որոնք ընդունել են դրանք. մյուս Մասնակից պետությունների համար պարտադիր են սույն Արձանագրության դրույթները եւ նախկինում արված ուղղումները, որոնք նրանք ընդունել են:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 19

1. Յուրաքանչյուր Մասնակից պետություն կարող է ցանկացած ժամանակ չեղյալ հայտարարել սույն Արձանագրությունը՝ այդ մասին գրավոր ծանուցելով Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին: Չեղյալ հայտարարելն ուժի մեջ է մտնում ծանուցումը Գլխավոր քարտուղարի ստանալու պահից վեց ամիս հետո:

2. Չեղյալ հայտարարելը չի ազդում սույն Արձանագրության 2-րդ հոդվածի համաձայն ցանկացած հաղորդագրության կամ 8-րդ հոդվածի համաձայն կատարվող հետաքննությանը վերաբերող դրույթների շարունակական կիրառման վրա՝ մինչեւ չեղյալ հայտարարման ուժի մեջ մտնելը:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 20

Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարը տեղեկացնում է բոլոր Մասնակից պետություններին.

ա) սույն Արձանագրության համաձայն՝ ստորագրությունների, վավերացումների եւ միացումների մասին.

բ) սույն Արձանագրության ուժի մեջ մտնելու եւ 18-րդ հոդվածի համաձայն կատարված բոլոր ուղղումների մասին.

գ) 19-րդ հոդվածի համաձայն կատարված ցանկացած չեղյալ հայտարարման մասին:

ՅՈՒՐԱԿԱՆ 21

1. Սույն Արձանագրությունը, որի անգլերեն, արաբերեն, իսպաներեն, չինարեն, ռուսերեն եւ ֆրանսերեն տեքստերը հավասարազոր են, ի պահ է հանձնվում Միավորված ազգերի կազմակերպության արխիվներին:

2. Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարը սույն Արձանագրության հաստատված պատճենները փոխանցում է Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածում

նշված բոլոր պետություններին:

Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտել 2006թ. դեկտեմբերի 14-ից:

